

Dnešní díl vám představí hned dva Jaroslavy Hausmanny. Otce, věhlasného lékaře, a syna, vynikajícího konstruktéra. Hausmannovi byli jedni z prvních jevanských Pražáků, a to už od začátku minulého století, kdy si zde otec Jaroslav s manželkou Olgou rozenou Městeckou postavili krásnou secesní vilu s velikou, parkově upravenou zahradou. Dodnes se jí říká Hausmanka, i když už několikrát změnila majitele a více než sto let nese jméno Olga po paní Hausmannové, z jejíhož velikého věna prý byla postavena. Jak Jaroslav Hausmann starší, stavebník oné vily, tak jeho syn Jaroslav mladší, přezdívaný Jája, i dcera Olga, provdaná Kořánová, byli významnými osobnostmi nejen „jevanského formátu“.

MUDr. Jaroslav Hausmann

Narodil se 12.12. 1872 v Sazené a zemřel 07. 09. 1923 v Praze

Jaroslav Hausmann starší byl úspěšný lékař, chirurg a gynekolog, majitel sanatoria v Legerově ulici v Praze. Pocházel ze statku v Sazené u Nelahozevsi a venkovský život a zájmy neopustil ani po příchodu do Prahy. Sportoval, jezdil na koni a na kole, chodil na výlety nebo na hony. Byl to vždy velmi aktivní a všestranný člověk a už jako student se prosazoval ve všech možných akademických organizacích. Byl tak samozřejmě členem tehdy ústředního akademického spolku, kterým byl Literárně řečnický spolek Slávie. V roce 1892 v něm spolu s několika přáteli založil takzvaný Akademický Cyklistický Odbor. Ten se stal základem známého sportovního klubu Slávie a Jaroslav Hausmann v roce 1900 jeho prvním prezidentem. Je také autorem hlavních atributů Slávie, prvních stanov, klubových barev a dalších. Bez nadsázky by se tak dalo říci, že je praotcem všech slávistů.

V Jevanech si vybudoval druhý domov a velmi často tu pobýval. Pronajal si honitbu a také tu měl chovatelskou stanici loveckých psů. Ve vile rovněž provozoval lékařskou praxi a vedle gynekologických pacientek tu prý léčil mimo jiné také Josefa Ladu, který se o něm zmiňuje i ve své knize vzpomínek. Hausmanna, ač byl humanitně vzdělaný, fascinovaly nové stroje, přístroje a různá technická zařízení, v nichž se dobře vyznal.

Ježdil vozem značky Genevieve, jenž byl prvním automobilem který se kdy v Jevanech a širokém okolí objevil. Byl totiž i jedním z prvních v Praze, měl značku P-10, zatímco P-1 měl prý tehdejší primátor Karel Groš a P-3 Vácslav Havel, dědeček prezidenta Havla. Rovněž první telefonní linka do vsi vedla z Českého Brodu přes Kostelec do Hausmanky. Historické izolátory po vrchním vedení této soukromé linky na krásném pilíři vrat z Rekreační ulice současný majitel vily moudře zachoval. Pan Hausmann se přátelil s Fantovými, s lesmistrem Adlerem a dalšími jevanskými osobnostmi, které se podílely na kultivaci tehdy chudé vsíky. Právě jemu, starostovi Pačesovi a lesmistru Adlerovi vděčíme za lípy na návsi. V roce 1916 je vysadil jeho zahradník Junek.

Ing. Jaroslav Hausman

R.Pačes

Narozen 27.4.1907 v Praze a zemřel 21.12.1976 v Kostelci nad Černými lesy

Jaroslav Hausman mladší zdědil po otci všestrannost zájmů, schopnosti a lásku ke sportu a technice. Odlišoval se od něj jedním n ve jméně a také přezdívkou Jája. Byl s obcí spojen ještě více než jeho otec a mnozí z nás si ho pamatujeme jako hrdého Jevaňáka, i když na sklonku života vilu prodal a odstěhoval se do nedalekého Kostelce. Svůj konstruktérský talent a technické vzdělání si velmi vytříbil ve firmě Kameníček (pozdější TOS Hostivař), která vyráběla obráběcí stroje. Továrník Jiří

Kameníček byl zetěm arch. Fanty, měl v Jevanech vilu a tak Hausmana dobře znal, plně mu důvěřoval a dopřál mu výborné zázemí. Říkalo se, že za všemi mimořádnými technickými nápady, které firmu za první republiky proslavily, stál právě Jája Hausman.

Později se věnoval konstrukci motocyklů, skútrů, automobilů i letadel. Známy je zejména jeho skútr Rodeo, z jehož patentovaných řešení vycházely i další skútry. Zajímavostí je nerealizovaný návrh unifikované řady jednoduchých automobilů Jawa Šotek s motory od 250 do 1000 ccm. Motocykly, auta i letadla nejen konstruoval, ale také s nimi závodil. V letech 1936 a 1937 proslavil Škodu Populár, když se s ním umístil na 2. a 3. místě v Rallye Monte Carlo. Příběhy se vypravují o jeho leteckých kouscích s kamarádem a švagrem V. Kořánem. Často prý při návratu ze závodů shazovali v Jevanech z letadla na zahradu pytel s prádlem, aby se už pralo, než se vrátí z kbelského letiště. Jednou při závodě přistáli na střeše hangáru, ale protože prolétli cílem, uznali je za vítěze.

Od 60. let působil Jája Hausman jako motoristický a letecký novinář a spisovatel. Byl šéfredaktorem časopisu Svět motorů, psal články, komentáře, ale také motoristické příručky a knihy o motorismu a automobilech. Jeho vášní byly automobilové veterány, sbíral je a také organizoval jejich přehlídky a závody, které často směřoval do Jevan a okolí.

